

Αθήνα, 04 Δεκεμβρίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Υγείας

Θέμα: «Υποβάθμιση και «στο βάθος» κλείσιμο για τα Περιφερειακά Κέντρα Πρόληψης, ετοιμάζει η Κυβέρνηση».

Εδώ και 25 χρόνια τα Κέντρα Πρόληψης και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας είναι οι πυλώνες της πρόληψης των εξαρτήσεων στην ελληνική κοινωνία, με σημαντικό αποτύπωμα σε κάθε Περιφέρεια στην οποία λειτουργούν και παρέχουν τις υπηρεσίες τους.

Έχοντας ως κύριο αντικείμενο προσφοράς τη διοργάνωση προγραμμάτων πρόληψης τα οποία και βασίζονται στη φιλοσοφία της αγωγής και της προαγωγής της υγείας, επιδιώκουν την ευαισθητοποίηση των φορέων, πολιτών, γονέων, μαθητών, επαγγελματιών που έρχονται σε επαφή με την νέα γενιά αλλά και μεγάλων τμημάτων της κοινωνίας, ενώ ο υποστηρικτικός τους ρόλος στην οικογένεια με σκοπό την ενίσχυση του γονεϊκού ρόλου και τη βελτίωση της επικοινωνίας, αποτελεί μέγιστη συμβολή.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του ΟΚΑΝΑ (<https://www.okana.gr/el/services/prolipsi/kentra-prolipsis>) σήμερα λειτουργούν 75 κέντρα σε όλη την Ελλάδα, στα οποία εργάζονται εξειδικευμένοι επιστήμονες (Ψυχολόγοι, Κοινωνικοί Λειτουργοί, Ψυχίατροι, Κοινωνιολόγοι, Κοινωνικοί Ανθρωπολόγοι, κ.λ.π), οι οποίοι έχουν ως κύριο σκοπό την ενδυνάμωση δεξιοτήτων, στους νέους, αντίστασης στη χρήση των εξαρτησιογόνων ουσιών και σε άλλες εξαρτητικές συμπεριφορές (τζόγος, διαδίκτυο κ.α.), την ενδυνάμωση των σχέσεων εκπαιδευτικών –μαθητών για την έγκαιρη αντιμετώπιση φαινομένων εξαρτήσεων και την παραπομπή στο κατάλληλο θεραπευτικό πλαίσιο και την πληροφόρηση, ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση της ευρύτερης κοινότητας.

Στα τόσο ευαίσθητα ζητήματα Ψυχικής Υγείας και Πρόληψης των εξαρτήσεων, όμως, η Κυβέρνηση απαντά με ένα υπό διαβούλευση Νομοσχέδιο που ουσιαστικά τα οδηγεί στην υποβάθμιση και συν τω χρόνω, στο κλείσιμο. Συγκεκριμένα, στο εν λόγω Σχέδιο Νόμου φαίνεται να καταργείται το άρθρο 61 του Ν. 3459/2006, με τον οποίο ιδρύθηκαν και λειτουργούν τα Κέντρα Πρόληψης. Άμεση συνέπεια της κατάργησης θα είναι η διακοπή της δημόσιας χρηματοδότησής τους και η μη δυνατότητα νέων Συμβάσεων ή ανανέωσης των υπαρχουσών Συμβάσεων Εργασίας. Επίσης, φαίνεται ότι καταργείται το άρθρο 60 του Ν.

4139/2019 το οποίο περιέγραφε ρητώς τα Κέντρα Πρόληψης ως εγκεκριμένους φορείς πρόληψης, με αποτέλεσμα μετά την παράταση μέχρι τις 31/12/2027 η οποία δίδεται, να προβλέπεται η αυτοδίκαιη λύση του καθεστώτος λειτουργίας τους, με αποτέλεσμα να μένει η λειτουργία των Κέντρων στο «κενό», χωρίς καμία νομοθετική πια βάση. Τέλος, οι νέες ρυθμίσεις εντάσσουν τα Κέντρα Πρόληψης στον νέο αυτόν Εθνικό Οργανισμό για τις Εξαρτήσεις, που δημιουργείται, και ο οποίος έχει την δυνατότητα να λύσει τη συνεργασία μαζί τους μονομερώς, όποια στιγμή θελήσει.

Επειδή η δημιουργία ενός Εθνικού Οργανισμού στο πεδίο των εξαρτήσεων, ο οποίος θα ενσωματώνει όλες τις μέχρι σήμερα δομές και φορείς που λειτουργούν, ακόμη και με την απόσπαση μονάδων από τα δημόσια νοσοκομεία, δεν μπορεί να γίνει κατανοητός, είτε με επιστημονικούς όρους, είτε με όρους χάραξης πολιτικής για την δημόσια Υγεία.

Επειδή, η λογική του συγκεντρωτισμού, που η Κυβέρνηση εκδηλώνει μέσω του Σχεδίου Νόμου, αντί να ενισχύσει τον συντονισμό και την εποπτεία των δομών στη βάση ενός λειτουργικού εθνικού σχεδιασμού με τη συμμετοχή της κοινότητας, θα καταλήξει εις βάρος των ωφελουμένων.

Επειδή οι εξαρτήσεις έχουν πολλές εκφάνσεις και διαφορές, ενώ η πρόληψη και αντιμετώπισή τους εξαρτώνται κατά πολύ από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εκάστοτε τοπικού πληθυσμού.

Επειδή τα Κέντρα Πρόληψης, τα οποία έχουν χρόνια γνώση στον συγκεκριμένο τομέα και μια ευρεία γκάμα διαφορετικών προσεγγίσεων στο πλαίσιο του επιστημονικού τους έργου, αποτελούν την απαραίτητη βάση για τη δημιουργία ενός πλέγματος υπηρεσιών που θα μπορούσε να λειτουργήσει σε εθνικό επίπεδο στο πεδίο των εξαρτήσεων και πάντα με γνώμονα τη μέγιστη δυνατή ωφέλεια των ληπτών των υπηρεσιών τους.

Επειδή οι εν λόγω ρυθμίσεις δεν μπορούν να εξηγηθούν αλλιώς, πέρα από μια εμμονή για να υποβαθμιστούν και τελικά απενεργοποιηθούν τα Κέντρα Υγείας, την ώρα που ιδιωτικές αντίστοιχες δομές αδειοδοτούνται.

Επειδή τα ζητήματα ψυχικής υγείας απαιτούν έναν ειδικό χειρισμό και δεν μπορεί με μια μονοκοντυλιά να ξηλώνεται ένα υποστηρικτικό πλαίσιο χρόνων που έχει προσφέρει στις τοπικές κοινωνίες και έχει συμβάλει κατά πολύ στην ευρεία πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση στα ζητήματα των εξαρτήσεων.

Επειδή πολλές φορές, στις περιφερειακές κοινωνίες, τα Κέντρα Πρόληψης αποτελούν την μόνη ανοιχτή πόρτα για τους γονείς που βρίσκονται σε απόγνωση και ζητούν άμεση βοήθεια για τα παιδιά τους.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποια η στόχευση της ενοποίησης των υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων σε έναν και μόνο Εθνικό Οργανισμό; Υπάρχει πρόταση Επιστημονικής Επιτροπής και πριν την σύνταξη του Νομοσχεδίου προηγήθηκε διάλογος με τους ανθρώπους του πεδίου;
2. Έχει συνυπολογιστεί η προσφορά των Κέντρων Πρόληψης και η σημασία τους για τις τοπικές κοινωνίες, ιδίως της Περιφέρειας, δεδομένου ότι οι δομές που

προβλέπονται στο πλαίσιο του Εθνικού Οργανισμού θα ακολουθούν και ένα γεωγραφικά συγκεντρωτικό μοντέλο;

3. Ποια η πρόβλεψη του Υπουργείου για τη συνέχιση, μετά τις 31/12/2027 των Συμβάσεων των εργαζομένων που εργάζονται στα Κέντρα Πρόληψης, αφού στο ίδιο χρονικό όριο λήγει και η κρατική χρηματοδότησή τους; Θα απορροφηθούν σε άλλες δομές και με πιο εργασιακό καθεστώς; Θα προστατευθούν συνολικά οι θέσεις εργασίας τους;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Γαβρήλος Γιώργος

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Ακρίτα Έλενα

Αποστολάκης Ευάγγελος

Δούρου Ρένα

Θρασκιά Ράνια

Καλαματιανός Διονύσης

Κασιμάτη Νίνα

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μαμουλάκης Χάρης

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κώστας

Παπαηλιού Γιώργος

Ψυχογιός Γιώργος